

POPORULUI

ZIAR INDEPENDENT DE PROPAGANDĂ NAȚIONALĂ

Director: MIHAIL RUSSU

Girant respons.: Dr. T. DRĂGAN

Independența este autoritatea informației.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA

A R A D

Strada M. Eminescu Numărul 3.

Blocurile

Partidul național-țărănesc a avut totdeauna o deosebită slăbiciune pentru „blocuri“.

În opoziție fiind, partidul național-țărănesc se ocupa în mod regulat cu creșterea unor „blocuri“ factive, din cele mai disparate elemente. La guvern, după realizarea blocului cu comunistii și cu unele minorități, se putea spera într-o vindecare a acestei manii. Ea era însă înrădăcinată. De aceea probabil am văzut-o izbucnind sub o altă formă, cu mai multă putere.

Majoritățile parlamentare se găsesc astăzi în plină criză: pe fiecare zi se tratează un nou „bloc“, menit să ferească câte o regiune a țării. Avem azi un bloc basarabean altul ardelean, și de curând unul moldovean. Astfel se fărâmițează pe regiuni, majoritățile național-țărănești sub părintescul ochiu al D-ului Maniu

Însăși presa guvernamentală simte nevoia să dea o explicație, cât mai favorabilă în ce privește aceste „biserițe“ ce se formează în sânul majorităților, sub aspectul de „blocuri regionale“.

Aceste explicații naive și destul de transparente, nu pot însă ascunde adevărul: blocurile sunt rezultatul puținei coeziuni a majorităților, cari nemulțumite, caută să se organizeze spre a impune guvernului, nu măsuri de interes general, ci numai promovarea unor interese personale: de pildă ministeriatul dlui Stere, ce vrea să-l impună blocul basarabean. Deosebit de trist este însă faptul, că aceste răfuieli au luat aspecte regionaliste.

Era fatal să se întâmple așa sub un guvern, care în mod continuu a agitat în forma regionalistă masele populare.

Astăzi dl Maniu culege roadele acestei politici, care a contaminat majoritățile. Măine le va culege țara, dacă nu se vor lua din vreme măsuri.

Săptămâna politică.

Un comitet de inițiativă al Uniunii Sindicatelor Agricole a chemat pe agricultori, viticultori, pomicultori și pescari la o întrunire în București pe ziua de 23 crt. În chemarea aceasta se face apel la solidaritatea agricultorilor, pentru a înfrunța greutățile zilei.

Scopul acestei întruniri este însă curat politic, și nicidecum profesional. Inspiratorul este dl Garoflid, care vrea ca împreună cu dl Mihalache să constituie un partid agrarian, o internațională verde, după modelul celei bulgărești, în concepția ministrului Mihalache, un partid agrarian conservator ca cel din Prusia, după concepția dlui Garoflid.

Deocamdată cei doi politicieni: țărănist — demagog și conservator, lucrează mână în mână spre a recâștiga un teren politic, ce vad că le fuge sub picioare.

Nu trebuie să reamintim demagogia ministrului de domenii Mihalache, nici concepțiile fostului ministru marghilomanist care suprima prin legea sa Camerele Agricole.

Nici unul, nici altul nu au făcut nici odată altceva, decât să învrăjbească pe săteni cu proprietarii, și în neputința lor de a crea ceva, vreau să introducă politica de partid în interesele profesionale ale proprietarilor rurali.

Mai bine ar fi ca dl ministru Mihalache să dea socoteală de modul, cum a tratat pe agricultorii țării, în contra căror asmuția pe săteni când era în opoziție, și făcea agitație demagogică la alegerile Camerelor de Agricultură, și care astăzi la guvern suprimă orice autonomie a acestor Camere, și le transformă în oficii de căpătuială pentru agenții săi electorali.

Alex.

Răspuns unor acuzațiuni.

Dl Dr. Emil Veliciu avocat din Arad, ne roagă să dăm loc următoarei scrisori adresate Dsale.

Dragă Emil!

În urma articolelor publicate în „Voința Poporului“ de către Dimitrie Crișan, referitor la conduita Ta în Legiunea română din Siberia — în fosta mea calitate de șef al secției militare al Comitetului Național Român din Siberia, prezidat de Dl Dr Voicu Nițescu — țin cu plăcere să-ți confirm, că atât Tu, cât și ceilalți ofițeri și soldați români prizonieri de război în Rusia și Siberia, nu forțat prin baionete, ci din liberă voință — voluntar — V-ați pus la dispoziția Comitetului Național pentru a Vă aduce tributul de sânge și a Vă face datoria de buni fii ai neamului românesc.

Cu mâhnire sufletească iau act de învinuirile ce ți-se aduc declarându-le de neadevărate, deoarece întreg timpul de doi ani petrecut împreună dela înființarea Legiunii Române și până la repatriere, contra Ta, nu ni-s'a făcut nici o plângere și în special nu ai fost acuzat de acel fapt afirmat de Dimitrie Crișan, că ai fi „notat numele voluntarilor cu intenția de a i trada trupelor germane“, — ce de altcum era și o imposibilitate fizică, nefiind trupe germane pe frontul Legiunii Române.

Realitatea este, că din tot începutul — intrând în Legiune. Ți-ai împlinit cu conștiință toate îndatoririle.

„Crucea comemorativă a războiului 1916—1918“ s'a conferit atât Ție cât și celorlalți voluntari (iar nu și prizo-

nierilor) de către Ministerul de război îndată după repatrierea Legiunii, în lipsa de contact cu țara, nefiind aceasta până atunci posibil. Această decorație s'a dat voluntarilor drept semn de recunoștință pentru luptele efective contra trupelor bolșevice de pe frontul aliaților din Siberia.

Arad, la 21 Februarie 1929.

Cu vechea prietenie:

Dr. Nicolae Nedelcu
avocat, juriconsultul
orașului Arad

Acțiunea episcopilor români din Ardeal pentru săraci

P. S. Lor episcopul Frențiu și Ciorogariu au început la Oradea, o acțiune de ajutorare a săracilor. Acțiunea de ajutorare se desfășoară în stil mare și cei doi episcopi ardeleni au hotărât să sângă un milion de lei pentru săraci.

Deși încă populația orașului n'a contribuit cu nimic la această acțiune de ajutorare, Casa de păstrare a început să distribuie ajutoare în bani săracilor, sumele fiind garantate de P. S. Sa ep. Frențiu.

Nu ne îndoim, că toți oamenii de bine din cuprinsul Ardealului vor înțelege misiunea nobilă ce și-au luat-o asupra lor cei doi episcopi ardeleni și vor colabora la această operă salutară de ajutorare a săracilor.

FILME

Cum doarme o „stea“ de cinematograf

Boxeurii se bucură azi de o celebritate mai mare decât a oricărui savant. De altfel la această contribuie și chipul în care ei își trăiesc viața.

Unul din acești oameni, care a câștigat averi fabuloase dând cu pumnii în fălcile altora, Jack Dempsey, s'a însurat cu o actriță de cinematograf.

Sotul trebuind să plece pe câteva zile din orașul în care locuiește, soția i-a spus că-i e frică să rămână singură acasă, și n'o atace bandiții, ca în filmele în care ea a jucat.

— Bun! a răspuns atunci boxerul Stai că iau eu măsuri să dormi liniștită.

Și, la telefon, a comandat să-i vină doi detectivi și o mitralieră! Detectivii pășesc cu rândul, făcând de lângă mitralieră, iar actrița zice că acum doarme liniștită...

„Times“ despre politica economică a României

„Times“ publică un articol de fond prin care expune planul de organizare financiară a României. În concluzie ziarul arată, că noul împrumut va fi fără îndoială, o imensă binefacere pentru România, ale cărei mari bogății sunt încă neexploatate. Dacă noul guvern va continua să aplice o politică economică mai liberală, așa cum e scopul său afirmat, împrumutul trebuie să inaugureze o eră nouă în viața economică a Statului. Afluența capitalului străin va contribui să mărească repede prosperitatea României.

Liberalii din instituții

Liberalii sar azi ori de câte ori un ministru se atinge de niște funcționari cari își înțeleg slujba sabotând actualul guvern, spionându-l și raportând dlui Vintilă Brătianu rezultatul.

— Atacați instituțiile Statului! — protestează liberalii.

Nu-i vorba aci de instituții, ci de slujbași, cari merg cu recunoștința față de patronii lor până la nesocotirea elementarelor datorii ale serviciului.

De cincizeci de ani liberalii guvernează țara. Foarte multe instituții sunt pline de elemente liberale, care pun politicienismul meschin mai presus de bunul mers al afacerilor publice.

Guvernul le atrage, din când în când, atenția asupra îndatoririlor lor. Asta i denigrează instituțiilor, ori tocmai consolidarea prestigiului acestor instituții.

Și canibali?

Un fapt divers într-o comună din Ardeal: pentru vina de a fi făcut propagandă liberală, un sătean a fost înjunghiat. Atentatorul este un cunoscut membru al partidului național țărănesc.

Așa este în era libertății de opinie.

Dar atentatorul din comuna Arghîș a voit să fie și original, pentru a face astfel gloria partidului său. În virtutea perceptelor democratice, el a aplicat cu vârful cuțitului pe ambele urechi ale victimei însângerate câte un mic tatuaj: semnul electoral al partidului liberal!

Nebunie izolată, se va zice. Dar e mai mult decât atât. Căci patimile și răzburările politice nu datează de azi. Dar niciodată și nicăieri n'a fost înregistrată cruzimea aceasta canibală de a se încrusta cu vârful cuțitului în carne vie, semne geometrice. A trebuit să vie un guvern al „democrației” pentru ca asemenea cruzimi să fie posibile.

„Ordinea”

Agitațiile comuniste.

Este de datoria tuturor oamenilor de ordine să silească guvernul să ia măsuri pentru curmarea agitațiilor comuniste din țară și arestarea agenților sovietici cari uneltesc. Oricât respect ar avea dl Vaida pentru principiile „democratice”, este timpul să ia măsuri serioase. Altfel țara riscă să plătească prea scump experiența, pe care diletantismul și setea de reclamă a oamenilor noi o face pe spatele ei. A venit deasemenea vremea ca guvernul să ia Basarabia de sub cărmuirea anarhică a dlui Stere și a aliaților dsale din anumita presă, dacă nu vrea ca țara să se statornicească în acest finut, creiând mari dificultăți în viitor.

Mâncăți numai pâine neagră

Pâinea albă, pe care secolul de modernism în care viețuim, ne silește s'o mâncăm, cernută într-o sită prea fină, adică este supusă unei operații care separă grâul de tot ceea ce constituie bobul propriu zis. Or, știm cu toții că în bobul de grâu se găse sâruri calcaroase cari sunt de neapărată trebuință pentru constituția oaselor, dinților ca și a întregului organism.

Se știe rolul important, pe care îl joacă o bună mineralizare a organismului în lupta contra tuberculozei și numai procurând unui corp sârurile calcaroase de cari au atâta nevoie și îi lipsesc, vom realiza una dintre cele mai perfecte terapeutici în contra ori cărei boale.

Hrănirea — în special a copiilor — cu pâine albă, are deci drept rezultat un organism prost mineralizat, oase fragile, dinți slabi, lipsind astfel interiorul corpului, de cele mai puternice mijloace de apărare în contra tuberculozei.

Pâinea neagră, se fabrică din făină necernută, în care sunt amestecate toate fosfatele și celelalte sâruri calcaroase, pe cari le conțin grăunțele. Pâinea neagră este alimentul cel mai perfect și cel mai necesar pentru obținerea unui corp puternic. Fără îndoielă datorită faptului, că nimeni nu mai mănâncă astăzi pâine neagră, tuberculoza e atât de răspândită.

Ar trebui deci ca pâinea neagră să fie din nou întrebuițată ca prim aliment.

Preot G. D. Cernica.

Situația funcționarilor publici

Deși aproape toate ziarele, toate guvernele precum și toate partidele candidate la cârma țării s'au ocupat de situația precară a funcționarilor publici, poate nu comitem o banalitate, când căutăm în mod real să insistăm și noi pentru urgenta remediere a situației funcționarilor obișnuiți.

Atât guvernele precedente, cât și cel de azi au avut și au programe frumoase, pline de speranțe optimiste, însă dacă căutăm în fond ce se s'a făcut și ce se face în interesul acestor furnici ale birourilor aflăm, că toate aceste idei de înbună tățire derivă din programul demagogic al politicianilor noștri. Nu vorbe, nu programe seci ci fapte reale așteptăm.

Recunoaștem, că este foarte greu de a rezolva această mare problemă, însă de bine ce orice boală are leac, nu se poate, ca să nu se găsească un mijloc pentru ameliorarea acestei cauze. Bine înțeles trebuie să vrei, și toate se fac. *Statul, care cheltuiește atâtea sute de*

milioane pentru lucrări inutile, cu portofolii ministeriale superflue, cu comisii și paracomisii, s'ar putea lipsi de toate acestea, iar din economiile rezultate să se majoreze retribuțiile funcționarilor. Dar și până la realizarea acestor economii, statul ar putea deschide credite extraordinare pentru ajutorarea provizorie a funcționarilor năcăjiți, cărora li s'au pus pe umeri o apăsătoare dare de 400 milioane lei. Odată cu îmbunătățirea situației se vor curma și sistemele turcești ale bacșului iar gradul funcționarilor se va ridica la un nivel cuvenit.

Enorma tabără a funcționarilor publici — cari formează adevăratul mecanism al Statului — nu poate funcționa în mod perfect, dacă nu sunt retribuiți în mod leal, asigurându-le existența. Și ca să mă folosesc de o zicală înțeleaptă a lui Ford, zic și eu: *„mai multă muncă și mai puțină politică D-lor!”*

MIHAIL RUSSU

Ruinele Aradului...

Și totuși nu s'a făcut nimic. Au trecut lupte politice înverșunate dealungul țării, s'au făcut schimbări radicale pretutindeni, s'a lucrat în mod foarte practic și util, un plan pentru modernizarea orașului, răspândirea rețelelor tramvaiului viitor, modernizarea băii comunale „Neptun” și înzestrarea acestei băi cu tot confortul, pentru a face cât de plăcut Aradul în zilele călduroase de vară cetățenilor acestui oraș. Toate urmează într'un mod sistematic și frumos... doar ruinele moarei Széchenyi de pe Bulevardul Regele Ferdinand, proprietatea sârmanului baron Neumann, stau cu zidurile afumate către cer, par'că de-acolo ar aștepta mântuirea. Au trecut 10 ani dela unirea cu patria mamă și aceste ruine, care devin tradiționale Aradului, întocmai ca și micul și afumatul tramvai, stau neclintite, vestind faimosul renume al baronului de Neumann. Spre rușinea acestui oraș, dar mai presus de toate, spre rușinea proprietarului acestor ruine, care prezintă un pericol permanent cetățenilor și după al 10-lea an dela unire, tot așa stă ca și în primele zile după incendiul cunoscut.

Aceste ruine, care prezintă vizitatorilor, dela intrare în oraș, un aspect dezastruos, asemănător celor din războiul mondial, pe lângă aceea că este neestetic și strică aspectul orașului într'un mod simțitor, este în același timp și periculos.

Ar fi consult, ca să se ia cele mai severe măsuri față de dl Neumann ca să zidească în locul acelor ruine, un edificiu corespunzător aceluși bulevard care poartă numele glorios al mult regretatului nostru rege Ferdinand I, ci nu astfel de ruine care strică estetica orașului nostru.

Dacă proprietarul susamintit, într'un interval fixat de autoritățile competente, nu ar satisface ordinul privitor la ruine, să i se aplice cele mai severe sancțiuni, căci d-lui dacă are milioane să cheltuiască cu palatul mic zidit în str. Horia, trebuie să aibă și pentru îndepărtarea ruinelor și zidirea unui palat nou pe acel bulevard frumos. Ori dacă nu, să facă și dsa un act de umanitate, să doneze orașului acel teritor, ca orașul pe urmă, să zidească locuințe pentru funcționari. Ar fi un act frumos, nobil și util.

Ionel Goicea.

Măsuri bune luate în folosul sătenilor noștri

Ministerul sănătății din București pregătește un nou plan de lege pentru organizarea serviciului sanitar al țării și în această lege se prevede și luarea unor măsuri foarte bune pentru îngrijirea sănătății oamenilor de pe sate. Legea anume întinde și peste județele noastre din Ardeal și Banat o instituție cuminte a vechiului regat, care se numește cea a *agenților sanitari*.

Acești agenți sanitari, sunt în vechiul regat ajutoare de mare preț ale doctorilor, căci având el o pregătire doctoricească mai înaltă, știu să vindece toate boalele mai ușoare și știu în caz de nenorocire să ia măsuri trebuincioase și să încunoștințeze pe doctori de toate bolile ce se ivesc printre oameni.

După noua lege sanitară vor fi numiți și la noi în Ardeal astfel de agenți sanitari în fiecare comună, după ce bine înțeleg mai întâi vor fi învățați pentru slujba aceasta destui oameni mai cu carte de pe satele noastre.

Tot după votarea noii legi, — în fiecare sat dela noi se va întemeia câte un așa zis *dispensar*, care vor fi un fel de spitale mici sătești, unde vor fi așezați bolnavii de boli molipsitoare, ca ei să nu dea boala lor și la alții, — precum și cei ce sufer de boli de sânge.

Fiind amândouă aceste măsuri foarte bune, — nu putem zice altceva, decât că dorim din toată inima să le vedem întrupându-se cât mai curând, spre binele poporului nostru. *Lumea și Țara.*

Ce scriu alții?

DREPTATEA.

„L'Indépendance Roumaine” spune că legile în România sunt bune. «Dar la ce servește valoarea lor, — continuă oficiosul liberal, — dacă aplicarea li-e defectuoasă».

Dar cine a aplicat „defectuos” legile? Cine a creat o tradiție a neaplicării sau a aplicării proaste a legilor? Cine a corupt — prin alegeri violente și neciastite — aparatul de aplicare a legilor?

Nu liberalii?

ORDINEA.

„Guvernul convins, că a înfăptuit singur, un împrumut, făcut în realitate grație pregătirilor și eforturilor chibzuite ale altora, se socotește în măsură să întreprindă aplicarea întregului său program politic.”

Iată o afirmație deosebit de hazlie deoarece toată lumea știe că național-țărăniștii n'au avut și nici nu pot avea un program politic.

Aceasta pentru că nu constituie un „program” ideea că nu se poate îndrepta lucrurile decât punând biruri peste biruri pe popor și dorința de a ceda streinilor toate monopolurile statului și toate sursele de venituri ale țării.

VIITORUL.

»După blocul moldovenesc, avem și blocul oltenesc. Toate aceste blocuri vor apăra guvernul, ca funia pe spânzurat. Dar oricum dl Maniu, cerând demisiile în alb, s'a dovedit precaut. Dacă și cu ele, și tot îi fac zile amare cu «blocurile» provinciale, ce s'ar fi întâmplat dacă majoritarii ar fi fost lăsați liberi cu totul?

*

Dl Maniu a introdus în moravurile noastre triumviratul, care a jucat un rol atât de important în istoria strămoșilor noștri latini. Numai că până una alta, triumviratul nostru e compus din Stere, Antipa și Tzigara.

LUPTA.

Goga: Trebuie să recunoști, părinte Lupaș, că sunt singurul în țară cu certificat pentru cele 13 milioane.

Lupaș: Si tot singurul ești care mi-ai dat și mie certificat pentru seringă și forceps!

ADEVARUL.

„Oficiosul liberal acuză pe național-țărăniști, că se mișcă nehotărâți între demagogie și afaceri.

Iată o atitudine, pe care n'au adoptat-o niciodată liberalii: între demagogie și afaceri, au ales categoric *afacerile!*

DIMINEAȚA

„Indreptarea” a deschis o rubrică nouă: cutia de scrisori a partidului.

Este interesant modul, cum se prezintă această rubrică: în mijlocul unui gol, ce ocupă două coloane, un singur cuvânt, cules cu litere groase: NIMIC.

Să fie oare formula partidului avertescan: un gol plin cu nimic?

CREMA DE FATA

„MARGIT”

De vânzare pretutindeni

Un guvern Titulescu?

Se știe de toată lumea, că atât repositatul rege Ferdinand, cât și înalta Regentă au fost și sunt pătrunși de dorința de a vedea la cârma țării un guvern național, adică un guvern, care ar fi alcătuit prin colaborarea tuturor partidelor politice. S'au căutat mai multe soluții care să ducă la acest rezultat, însă până acum toate încercările au dat faliment. Chiar cu ocazia caderei liberalilor din Noemvrie anul trecut, Dl. Titulescu a fost rechemat

N. Titulescu

de înalta Regentă pentru a încerca realizarea iluziilor cunoscute în acest sens, însă tot fără rezultat.

Dl. I. G. Duca vorbind ziarului E.poca, crede a ști, că persoana care ar avea cele mai multe șanse

pentru formarea guvernului național în caz de complicații, — este Dl. Titulescu. Dealtcum mai suntem informați și din partea unei persoane suspuse din Arad — care face parte din partidul naț.-țărănist — că nu este exclusă o combinație de guvern național prezidat de Dl. N. Titulescu.

Din partea noastră urăm viață lungă guvernului Maniu până când lucrează numai în interesul țării și al poporului (credeți să fie?...), dar cunoscând și persoana Dlui N. Titulescu, venirea lui în fruntea țării n'ar putea decât să ne bucure, deoarece atunci de sigur că vor înceta și frecăturile urâte dintre partide, cari numai pentru binele țării nu pot fi

M. R.

Schimbarea mersului trenurilor pe C. F. Arad-Podgoria Trenurile căii ferate electrice Arad-Podgoria, cu începere de la 1 Martie 1929, când intră în vigoare noul mers al trenurilor, vor circula în felul următor:

Pleacă din Arad: la orele 5.15, 8, 11.30, 14.30 și 18.

Pleacă din Pâncota: la 5.10, 7.56, 11.23, 14.23 și 17.53.

Pleacă de la Radna: la 5.26, 8.15, 11.40, 14.40 și la 18.10.

În afară de aceste trenuri mai circulă la intervale de câte 30 minute un tren local între Micăiața—Arad.

Starea culturală a românilor din Banatul sârbesc

Înainte de izbucnirea războiului mondial, Torontalul era colțul de pământ unde zierele românești găseau cel mai mare număr de cetitori. Deasemenea nu era sat în care să nu fi existat o bibliotecă cât de mică, precum nu era sat care să nu fi avut un cor. Dar izbucnirea războiului și îndeosebi a revoluției a distrus toate bibliotecile. Ignorând răul pe care și-l fac țărani dornici de a avea în casă o carte românească, s'au aruncat asupra lor și a luat fiecare ce-a putut, încât azi satele sunt lipsite de biblioteci populare. Au rămas numai bibliotecile parohiale cu un număr mic de volume. În anii trecuți, mulțumită străduinței directorului Palatului Cultural din Turnu-Severin, s'au trimis de către această instituție în fiecare sat vre-o 300 de bucăți.

Numărul lor însă este insuficient față de cerințele poporenilor și numai astfel ne putem explica rugămintea adresată prin „Curentul“ de către un țaran din Banatul sârbesc, fraților din România de a le trimite cărți de cetit. Câțiva scriitori români s'au grăbit să răspundă acestei rugăminți și au oferit din operele lor fiecare după cât a putut. Sperăm, că gestul lor frățesc va găsi numeroși inițiatori și va trezi instituțiile românești îndreptându-le atenția spre frații de peste hotare. *Mai ales Astra* — în cadrele activității căreia era cuprins și Torontalul — s'ar cuveni să le ajute. Să se noteze bine: bibliotecile sârbești de la noi sunt mereu îmbogățite cu cărți venite din Jugoslavia. Aceeași grijă o au sârbii și față de frații lor din alte țări. Și totuși ei sunt cei ce pun cea mai mare piedică dezvoltării culturale a minorităților etnice. S'a proiectat de către Români din Jugoslavia (mai bine zis din Banatul jugoslav) întemeierea unei asociațiuni culturale. Statutele s'au înaintat guvernului, conform legilor în vigoare, dar aprobarea lor nu a sosit nici azi.

Singurele societăți culturale, cari funcționează sunt corurile și fanfarele. (Banatul jugoslav cuprinde 42 sate românești, în total sunt 35 coruri și 14 fanfare). Dacă slova românească nu e accesibilă tuturor, în schimb cântecul românesc atrage și încurajează pe toți

Înainte de a termina se cuvine să amintim și de rolul important ce l are în cultura satelor, gazeta „Nădejdea“ (Vârșet). Ea e flacăra care ține trează conștiința națională și ea a fost reorganizatoarea vieții politice a Românilor. În același timp ea ține locul cărții românești. Copii, cari în școală învață numai sârbește sunt învățați de către părinți să citească românește din „Nădejdea“.

În rezumat: starea culturală a Românilor din Banatul sârbesc suferă din lipsa cărților, lipsa conducătorilor (cari sistematic au fost goniți prin diierite mijloace de către autoritățile sârbești) și mai ales din cauza piedecilor puse de un șovinism orb.

Rugămintea aceluia țaran a fost mai mult decât o rugămintă: a fost un strigăt de disperare în fața întunecului amenințător. Să le trimitem slovă românească, care să strălucească în întunerecul ce-i înconjoară, să le deschidă și lumineze calea, pe care trebuie să apuce, cale pe care merge sufletul românesc, că astfel dacă nu s'a făcut unirea teritorială să se facă cel puțin unirea sufletească.

T. Bănățeanul.

Locuitorii din Arad au semnat 14 mil de dolari. S'a stabilit, că locuitorii orașului nostru au semnat 14 000 de dolari la prima tranșă a împrumutului.

Economice — Financiare

Greutățile agriculturii

Nu e un secret pentru nimeni dificultățile, pe care le întâmpină plasarea cerealelor noastre pe piața din străinătate.

Cerealele noastre au devenit prea scumpe, nu mai putem concura cu proveniențele americane.

Ce se întâmplase? Costul mâinii de lucru în agricultura noastră crescuse, iar țările industriale, sau cu caracter agricol secundar până mai eri, și-au reorganizat producția agricolă prin măsuri de încurajare. Prin taxe de import pe cereale, acele țări urmăresc să-și creieze o independență agricolă.

Introducerea culturii mecanice a pământului a triplat producția în țările agricole din America. Ceeace se explică prin raționalizarea producției agricole, care a condus la scăderea prețului de cost.

Am rămas în urmă în această pri-

Creditul agricol. În legătură cu ultimile știri și comentarii, recent apărute în presă, ținem să arătăm că guvernul este viu preocupat de problema Creditul Agricol. Chiar în ultima sa ședință, delegația economică a guvernului a hotărât instituirea unei comisii, care să studieze această importantă problemă.

Comisia este compusă din Domnii senator Gh. Ștefănescu, deputat Gh. Mantu, dr. V. Porușiu și avocat Cristea din Ministerul de domenii.

Taxa de export pentru ouă s'a fixat la 50 bani bucata în oricare anotimp al anului. Aceasta pentru a încuraja creșterea păsărilor.

Sfecla de zahăr este liberă la export

vință, ca și în altele. Cultura mecanică a pământului e la noi aproape necunoscută. Pe când în țările industriale însăși agricultura s'a industrializat, la noi a rămas primitivă.

Ne putem întreba, ce mai așteptăm, și de ce problemele agricole rămân totdeauna la noi cele din urmă.

Luând exemplul după atâtea țări, care ni-au luat înainte, fără să aibe la dispoziție solul nostru excepțional de bogat, se cuvine să pornim fără întârziere o preschimbare a metodelor de lucru a pământului. Și nu cu frica obișnuită a începătorilor, ci cu voința marilor înfăptuiri.

Să nu ne temem de creditul străin în agricultură, nici de experiența câștigată în străinătate în direcția raționalizării ei.

Să recurgem la amândouă.

Ric.

fară nici o autorizație. Se vor plăti numai taxele vamale.

Prin lege s'a înființat un al doilea Subsecretariat la Ministerul Agriculturii și Domeniilor. Această înaltă demnitate a fost încredințată d-lui V. Poțârca.

Cursul monedelor străine

	Lei	
Franci francezi	6.58	
Franci elvețieni	32.40	
Lire sterline	814.10	
Lire italiene	8.82	
Mărci germane	39.95	
Shilingi austriaci	23.70	
Pengő	29.40	
Coroane cehoslov.		
Dinari	2.95	
Dolari	168.50	

Informațiuni

Către Onorații abonați!

Cu numărul trecut am trimis fiecărui On. abonant rămas în restanță cu costul abonamentului, câte un Mandat Postal, cu rugămintea, să ni se achite cât de curând suma cu care ne datorează.

Pentru a ușura trimiterea banilor, am complotat toate datele Mandatului Postal, arătând într'ansul, cât ni-se datorează. Astfel, că abonatul n'are decât să ducă banii cu Mandatul la poștă.

Ziarul nostru, care luptă acum al șaptelea an în mod dezinteresat pentru orice faptă dreaptă, combătând orice nedreptate nu poate să înceteze din cauza nepăsării abonaților săi

Rugăm deci pe toți On. abonații noștri, rămași în restanță cu plata, să ne trimită costul abonamentului întrebuintând Mandatul Postal anexat.

Administrația ziarului
VOINȚA POPORULUI

— Amânarea alegerilor parțiale. Din cauza gerului, ce dăinuiește pe întinsul întregii țări, guvernul a decis, ca alegerile parțiale pentru Senat, ce urmau să se țină Mercuri, 20 crt. să fie amânate pe ziua de 14 Aprilie. Această măsură a fost luată, pentru că cea mai mare parte a cetățenilor nu se puteau prezenta în fața urnelor din cauza înzepezirii căilor de comunicație.

În școlile primare din Jugoslavia nu se admite învățământul limbei minoritare. Ministerul instrucțiunii publice a amintit prin o dispoziție specială tuturor oficiilor școlare, că în noul program al învățământului primar predarea de limbi străine este exclusă deoarece nu corespunde spiritului și psihologiei școlii naționale, unde trebuie să se predea exclusiv limba maternă. Părinții vor putea să și organizeze cursuri de limbi străine pentru copii. Aceste cursuri nu pot funcționa decât sub controlul directorului școlii.

No. G. 6178—1929.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul aduc la cunoștință publică, că lucrurile următoare ș. a.: porumb, cai, porci, căruță, plug, grapă și alte obiecte sechestrate în urma deciziei No. 2552—1928 a judecătoriei rurale din Ineu în favorul lui Dr. Micloși Emil și prețuite în 36,300 lei în urma deciziei No. G. 6178—1928 a judecătoriei rurale din Ineu la 25 Febr. 1929 orele 4 d. m. în comuna Bocsig la locuința urmăritului și se vor vinde prin licitație publică celor ce dau mai mult pe lângă solvire în bani gata, în caz necesar și sub prețul de strigare pentru încasarea pretensiunii de 8000 lei capital, dobândă de 12 la sută de la 26 Mai 1925 și 2937 lei spese. Licitația se va ține și în favorul creditorului Iozefovits Adolf pentru 1300 lei capital și acc.

Ineu, la 25 Ian. 1929.

Winklerek, gref. jud.

Cinematograful APOLLO

Din 21

Infiorarea

(Primul pas greșit al unei dame.)

Cinematograful „Urania“

Din 21 Febr.

PARADISUL

Vine : GHILȚUL MORȚII

Cinematograful „Elisabeta.“

Din 22

Dragoste de cadet

Viptul de casă cel mai ieftin,

abonamentul lunar Lei 1100, în afară de restaurant Lei 1000. Prânz Lei 25, cină Lei 15 în

Restaurantul București Arad,

Piața Avram Iancu 10 201

MEHANICA

Societate Anonimă din Nădlac J. Arad.

Convocare

Consiliul de administrație al S. A. „Mehanică“ în baza art. 11 din statute invită prin aceasta pe D-nii acționari la

a III-a adunare generală ordinară

ce se va ține în Nădlac **Joi 14 Martie** 1929 orele 2 p. m. în localul societății S. A. „Mehanică“.

ORDINE DE ZI :

1. Constituirea.
2. Raportul Consiliului de administrație și Consiliului de cenzori despre gestiunea anului 1928.
3. Descărcarea Consiliului de Administrație și Censori pentru gestiunea a. 1928.
4. Alegerea alor trei membri în Consiliul de administrație.
5. Alegerea Consiliului de cenzori.

Nădlac, la 7 Febr. 1929.

Consiliul de Administrație

Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1928.

Activ.

Cassa 284.582 30 lei, Garanții 10.000 Depuneri spre fructificare 225.725 lei, Materiale 85.294. Inventar 667.678 lei, Diverși debitori 2091 lei. Total activ 1.275.370 lei 30 bani.

Pasiv.

Capital 1.100.000 lei. Fond de rezervă 40.475 lei 55 bani, Fond special de rezervă 36.189, Venit curat 98.705 lei 75 bani, Total pasiv 1.275.370 lei 30 b.

Profit și Pierdere încheiat la 31 Dec. 1928

Debit.

Impozit 111.932, Cheltueli generale 1.956.764 lei 25 bani, Amortizarea inventarului 275.000, Venit curat 98.905 lei 75 bani, Total debit 2.442.402 lei.

Credit.

Bilete 2.061.492 lei, Curse speciale 350.031, Dobânzi 28.225 lei, Atelier 2654. Total credit lei 2.442.402.

Nădlac, la 31 Dec. 1928.

Pentru contabilitate :

Nicolae Mărginean m. p. contabil

Consiliul de administrație : Nicolae Chicin m. p. președinte, Iosif Ablonci m. p., Ilie Mărginean m. p., Lazar Caba m. p., Petru Flocos m. p., Nicolae Morar m. p., Aurel Petrovici m. p., Ioan Stroia m. p., Dr. Lazar Ghebeleş m. p.

Consiliul de cenzori : Verificat și aflat în conformitate cu registrele și starea reală. Romul Rimbaș m. p., Nic. Mărginean m. p., Gligor Vidican m. p.

Mijlocește

imobile și locuințe,

traduce, face corespondențe, copiază etc. în condițiile cele mai favorabile Biroul

„HERMES“

Arad, strada Românului No. 6.

„DAC“-uri de biliard, Candelabre și Policandre de lemn

execută în mod special

STRUNGARIA ARTISTICA

Kolarov, Arad

Str. Seminarului 5. 187

În atenția proprietarilor de automobile !

Aducem la cunoștința onoraților proprietari de automobile, că primim în

atelierul nostru de reparat automobile și tractoare

orice lucrări de specialitatea aceasta, deasemenea confecționarea de arcuri speciale, tocirea cilindrelor și osiilor motorice, suduri, etc. pe lângă prețurile cele mai convenabile. — Stațiunea de benzină și ulei, spălarea mașinilor — Rugăm sprijinul on. public frații **Fleischer Arad, Str' Rusu Sirianu 15**

Judecătoria Rurală Lipova.

No. G. 2908/1928/3.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul delegat judecătoresc aduc la cunoștința publică că în urma deciziei No. 6058/1928. al judecătoriei Mixte Arad, în favorul lui Dr. Alex. Stoienescu adv. repr. prin adv. Dr. Stoienescu Alexandru din Arad, pentru Lei 4000 capital și acc. (spese) se fixează termen pentru efectuarea licitației pe ziua de **6 Martie 1929** ora 3 p. m. în Lipova, se vor vinde prin licitație obiectele secestrate și anume:

5 metri lemne de foc, 1 cocină de lemn acoperită cu țiglă, 1 șură mare din lemn și scânduri acoperită cu țiglă prețuite în sumă de lei 8000.

Lipova, la 11 Febr. 1929.

Lucaciu, delegat.

Judecătoria Rurală Lipova.

No. G. 2760/5—1927.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul esmis judecătoresc aduc la cunoștința publică, în sensul legii de urmărire cumcă lucrurile următoare și anume : 1 dulap mic cu 2 sertare, 2 acoperitoare de lână, 2 m. st. lemne de foc, 1 butoi de 700 l., 1 butoi de 600 l., 1—200 l., 1—100, 1—500 l., 1—60, 1 bute de 400 l. cu rachiu, 1—350 l. cu rachiu, 1—100 l. cu rachiu, 1—100 l., 1—100 l. cu comină, 1—600 l. cu comină și un butoi cu 150 l. comină, cari în urma deciziei No 70 din anul 1925 a Judecătoriei din Arad s'au executat în favorul executorului Lazar Popi repr. prin adv Dr. Alexandru Stoienescu, pentru încasarea capitalului de 6146 lei și accesoriilor și cari s'au prețuit în 26.750 lei, se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni în baza deciziei No G. 2760-4-1927 a judecătoriei rurale Lipova se fixează termenul pe ziua de **8 Martie 1929** ora 4 p. m. în com. Șistarovaț No 130 și toți cari ar voi de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea că lucrurile mai sus amintite vor fi vândute aceloră cari dau mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Dat în Lipova la 11 Februarie 1929.

Esmis jud. : Indescifr.

„LUCEAFĂRUL“
Societate în nume colectiv pt. credit și economii Antoniu Lațla și Soții.

ACTIV	CONTUL BILANȚ la 31 Dec. 1928*)	PASIV	
Cassa numerar	33575	Capital social	40000
Efecte scontate	799689	Depuneri spre fructificare	1181925
Conto-curent	509984	Reescompt	80000
Mobilier	1	Interese tr.	22538
Va'ori	2271	Profit	21087
Valute	30		
	1345550		1345550

CHELTUELI	CONTUL Pierderi și Profit	VENITE	
Report din anul 1927 ...	37636	Comisioane și dobânzi etc.	216904
Spese salarii și chirie ...	69870		
Interese la dep. spre fruct.	88311		
Profit net —	21087		
	216904		216904

Pesac, la 8 Ianuarie 1929.

Pentru contabilitate : E. Boaria.

DIRECȚIUNEA :

„Luceafărul“, societate în nume colectiv pentru credit și economii a lui Antoniu Lațla și soții.

* Societarii garantează conform legii comerciale și a contractului social (vezi și înreg. de trib. No 35—1928—4, cu averile lor personale.

Se aduce la cunoștință On. public, că pe ziua de 1 Februa ie c. se va deschide marele magazin de Croitorie militară și civilă

de primul rang din București la firma „REGELE MIHAI“ Piața Avram Iancu No. 11.

Magazinul va fi asortat cu stofele cele mai fine și moderne, cu ultimele jurnale din Paris și va fi condus sub renumitul cupeur care a fost timp foarte îndelungat la cele mai mari case din București, Pangl și Permuter furnisorii Curții Reg. Rugăm publicul a nu comanda în altă parte până nu vizitează acest magazin.

Cu toată stima :

Croitoria REGELE MIHAI I. ARAD PIAȚA VRRAM JANCU No 11

Eugen Madarász Str. Russu-Șirianu No. 17. (fost Aulich)

confecționează haine pt. bărbați și copii, după moda cea mai nouă, pe lângă prețuri moderate. Confecționare specială de paltoane de piele.

Iosif Muzsay ARAD vis-a-vis de teatrul **Prețe. de toamna și iarnă**

Costum bărb., lână curată ... Lei.	1.750	Palton negru cu guler de blană Lei.	2.650
Costum bărb. în culori de modă „	2.450	Costum de școală, conf. prescr. „	1.600
Costum albastru închis și negr I.a. „	2.750	Palton de piele, în toate culorile „	3.900
Pardesiu de toamnă și iarnă „	1.950	Raglan fregoli	2.000
Ulster dublu I.a. — — — —	2.450	Pardesiu de cauciuc — — — —	800

Croitorie la modă! 144 Mareasortiment de postavărie !

ALO! ALO!
Vizitați singurul magazin românesc
CROITORIA
N. Ariton
Confecționează cu mult gust costume civile-militare din cele mai fine stofe, cu prețuri foarte reduse. — Primul atelier special pentru confecționarea noii uniforme a Ceferiștilor, deci nu riscați a Vă confecționa oriunde, ci mai întâi vizitați atelierul nostru.
Încurajați industria românească!